

„Србија Карго“ а.д.
Број: 4/2024-1639-412
Дана: 23.05.2024. године
Београд

На основу члана 24. Статута Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“, Београд („Службени гласник РС“, број 60/15 и Службени гласник „Железнице Србије“, број 14/17), и члана 34.-36. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, број 35/2023), Одбор директора „Србија Карго“ а.д. је, на седници одржаној 23.05.2024. године донео

ОДЛУКУ

- Усваја се Програм обуке за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву за железнички превоз робе "Србија Карго", Београд.
- Програм обуке из тачке 1. саставни је део ове одлуке.
- Одлука ступа на снагу даном доношења.
- Одлуку објавити у Службеном гласнику „Железнице Србије“.

Образложење

На основу одредби Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, бр. 35/2023) утврђује се Програм обуке запослених за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву за железнички превоз робе "Србија Карго", Београд, представника запослених и руководилаца за безбедан и здрав рад у реалној радној околини, начин обуке, провера обучености за безбедан и здрав рад, програмски садржај обуке и евидентација о обуци за безбедан и здрав рад.

Имајући у виду изнето, донета је Одлука као у диспозитиву.

Србија Карго“ а.д.
Број: 4/2024-1639-412
Дана: 23.05.2024. године
Београд

На основу чл. 34.- 36. Закона о безбедности и здрављу на раду (”Службени гласник РС”, бр. 35/2023) и чл. 24. Статута Акционарског друштва за железнички превоз робе "Србија Карго", Београд („Службени гласник ЖС”, број 15/17 и „Службени гласник Железнице Србије“, број 14/2017), Одбор директора "Србија Карго" а.д је на седници одржаној дана 23.05.2024. године, донео

**ПРОГРАМ
ОБУКЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД У
АКЦИОНАРСКОМ ДРУШТВУ ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКИ ПРЕВОЗ РОБЕ "СРБИЈА КАРГО ",
БЕОГРАД**

ОПШТИ ДЕО

Члан 1.

Програмом обуке запослених за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву за железнички превоз робе "Србија Карго", Београд (у даљем тексту: Друштво) утврђује се обука запослених за безбедан и здрав рад на пословима које обављају у Друштву, начин обуке, провера обучености за безбедан и здрав рад, програмски садржај за обуку и евидентија о обуци за безбедан и здрав рад.

Обуком за безбедан и здрав рад на радном месту и у радној средини запослени стиче одговарајућа теоријска и практична знања из области безбедности и здравља на раду, упознаје се са условима рада, потенцијалним опасностима и штетностима на радном месту, са мерама безбедности и здравља на раду, личном заштитном опремом, као и правима, обавезама и одговорностима послодавца и запослених.

Члан 2.

Обука запослених за безбедан и здрав рад на одређеним пословима врши се:

- 1) код заснивања радног односа, односно другог радног ангажовања;
- 2) премештаја на друге послове;
- 3) приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад или промене опреме за рад;
- 4) код промене радног процеса;
- 5) као периодична обука запослених за безбедан и здрав рад у периоду који није дужи од годину дана од дана претходне обуке (за запослене на радним местима са повећаним ризиком), односно три године (за сва остала радна места),
- 6) ако послодавац одреди запосленом да истовремено обавља послове на два или више радних места.

Теоријска и практична обука запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Обука за безбедан и здрав рад обавља се на језику који запослени разуме и прилагођава се могућностима и способностима посебних група запослених.

Члан 3.

Дужност сваког запосленог је да се упозна са врстама ризика на свом послу и мерама безбедности за безбедан и здрав рад и да се обучи за безбедан и здрав рад како би био заштићен од повређивања и оштећења здравља и теоријски и практично био обучен за рад на одређеном послу.

Члан 4.

Обука запослених за безбедан и здрав рад врши се теоријски и практично, у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду и овим програмом.

Додатна обука се врши и кроз одговарајуће публикације које се уручују запосленима путем обавештења, инструкција, плаката, упутства, графика, приказивањем филмова из области безбедности и здравља на раду, демонстрацијом и сл.

Члан 5.

Обука запослених за безбедан и здрав рад врши се у току радног времена, а трошкове обуке сноси Друштво.

Члан 6.

Запослени не могу започети са радом на одређеним пословима док се не изврши њихова обука за безбедан и здрав рад, о чему посебно води рачуна запослени који обављаја стручне послове безбедности и здравља на раду и непосредни руководилац организационог дела Друштва.

Уколико запослени истовремено обавља послове на два или више радних места, он мора бити обучен за безбедан и здрав рад на сваком од тих радних места.

Члан 7.

Поред обуке запослених за безбедан и здрав рад, Послодавац има обавезу да омогући усавршавање знања запосленима које одреди за обављање послова безбедност и здравља на раду у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду.

Послодавац је дужан да лицима из става 1. овог члана обезбеди плаћено одсуство за континуирано усавршавање знања, ради обнављања лиценце, у складу са законом.

ОБУКА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 8.

Теоријску обуку запослених за безбедан и здрав рад врше запослени који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду која су Решењем генералног директора одређена за обављање ових послова (у даљем тексту: Решење), а практични део непосредни руководилац запосленог у сарадњи са запосленима који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду.

За поједина радна места за које је то посебним прописима предвиђено, стручну обуку запослених за безбедан и здрав рад (возач карета, виљушкара, дизаличара, компресористе и сл.) врши привредно друштво регистровано за вршење тих послова, које испуњава прописане услове за такву обуку и поседује прописану лиценцу.

Члан 9.

Обука за безбедан и здрав рад се обавља на начин који запослени разуме и прилагођава се способностима особа са инвалидитетом.

Члан 10.

Обука запослених за безбедан и здрав рад у случајевима из члана 2, врши се на захтев организационог дела Друштва у којем запослени обавља послове .

Члан 11.

Обуку запослених за безбедан и здрав рад у случајевима из члана 2, тачка 3 и 4 који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад, врше запослени који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду који су Решењем генералног директора одређени за обављање ових послова.

ТЕОРИЈСКИ ДЕО

Члан 12.

Теоријски део обуке за безбедан и здрав рад, који се односи на све запослене у Друштву, обухвата основна знања из области:

1. Појам и задаци безбедности и здравља на раду
2. Организација и спровођење безбедности и здравља на раду у Друштву
3. Упознавање са прописима о безбедности и здрављу на раду
4. Опасности и штетности које угрожавају безбедност и здравље на раду
5. Оштеће, посебне и претходне мере безбедности и здравља на раду
6. Опрема за рад и перодични преглед опреме за рад и испитивања услова радне околине
7. Обавезе и одговорности за спровођење прописа и мера безбедности и здравља на раду
8. Појам ризика и процена ризика
9. Радна места са повећаним ризиком
10. Превентивни и периодични прегледи и провера опреме за рад и испитивање услова радне околине
11. Опасности и мере заштите од струјног удара
12. Опасности и мере безбедности на електрифицираним пругама
13. Повреде на раду
14. Средства и опрема за личну заштиту на раду
15. Опасности и мере заштите при кретању по колосеку
16. Пружање прве помоћи
17. Лекарски прегледи запослених (претходни, редовни, ванредни, контролни, „предрадни“).

Специфичне опасности и штетности, као и мере безбедности и здравља на раду, обухватају:

1. Изричите забране при раду на електрифицираним пругама
2. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом рада на висини
3. Опасности и мере безбедности приликом маневрисања
4. Посебне здравствене услове које морају испуњавати железнички радници.

ПРАКТИЧНИ ДЕО

Члан 13.

Практични део обуке за безбедан и здрав рад обухвата:

1. Упознавање запосленог са опремом за рад, њеним техничким радним карактеристикама, начином рада, руковањем и правилном употребом у току обављања посла
2. Употребу и одржавање личних заштитних средстава
3. Презентацију безбедног и сигурног рада са опремом за рад
4. Правилну употребу ручног алата
5. Правилно и безбедно извођење технолошког процеса рада у железничком саобраћају
6. Пружање прве помоћи повређеном или изненадом оболелом.

ДОДАТНА ОБУКА

Члан 14.

Када радни и технолошки процес захтева додатну обуку запосленог за безбедан и здрав рад, Друштво је дужно да упозна запосленог са обављањем радног процеса на безбедан начин, путем обавештења, упутства или инструкција у писаној форми.

Додатну обуку за безбедан и здрав рад спроводи запослени који обављаја стручне послове безбедности и здравља на раду.

У случају тешке повреде на раду, смртне повреде на раду или колективне повреде на раду са тешком или смртном повредом на раду, Друштво је дужно да одмах, а најкасније у року од осам дана од настанка повреде изврши додатну обуку запослених на том радном месту у организационој јединици где се повреда д догодила, са обавезом обавештавања свих запослених.

ПРОВЕРА ОБУЧЕНОСТИ ЗАПОСЛЕНОГ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 15.

Провера обучености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту теоријски и практично.

Провера теоријске обучености запосленог за безбедан и здрав рад врши се путем усменог испитивања или теста, а провера практичне обучености врши се путем осматрања, усменог испитивања и запажања при практичном раду запосленог.

Ако се провера обучености врши путем усменог испитивања, лице које је спроводило теоријски део обуке, на основу разговора са запосленим, проверава ниво разумевања материје презентоване током обуке.

Ако се провера обучености врши путем теста, сматра се да је запослени теоријски обучен за самосталан и безбедан рад уколико позитивно одговори на најмање 80% постављених питања у тесту. Преглед теста врши лице које је извршило обуку.

Провера практичне обучености за безбедан и здрав рад врши се на начин да запослени обавља рад под надзором непосредног руководиоца који надгледа и проверава у којој мери је запослени обучен за самосталан и безбедан рад.

Ако запослени који се обучава не покаже задовољавајући степен познавања области за коју се обучава, подвргнуће се поновној обуци и провери.

Запослени који на провери обучености не покаже задовољавајући степен познавања области за коју се обучава, или послове при практичном раду не обавља на доволно безбедан начин, не може се распоредити да самостално ради, све док се поновном провером не утврди да је обучен за безбедан и здрав рад.

Члан 16.

По обављеној провери знања из области безбедности и здравља на раду запослених тест на коме је запослени показао задовољавајући успех, евидентира се у Обрасцу 6 да је запослени способан за самосталан и безбедан рад на одговарајућим пословима.

ОБУКА ПРЕДСТАВНИКА ЗАПОСЛЕНИХ И РУКОВОДИЛАЦА

Члан 17.

Друштво је дужно да организује и спроведе обуку представника запослених и руководилаца по два основа (по основу запослења и по основу функције коју има).

Посебна обука за руководиоце од значаја је због подизања свести руководилаца у вези са познавањем права, а посебно обавеза и одговорности у области безбедности и здравља на раду, са нагласком на пресудну улогу руководиоца посебно по специфичним питањима: издавању дозвола за рад, означавању радних зона (за кретање), спречавању приступа зонама рада свих лица која нису прошла обуку за безбедан и здрав рад, надгледању рада запослених и провери примене мера дефинисаних у акту о процени ризика, процени спремности за безбедан и здрав рад запослених, као и организовању прве помоћи и плану евакуације и спасавања у случају озбиљних опасности.

Посебна обука за представнике запослених од значаја је због упознавања ових категорија запослених са улогом одбора за безбедност и здравље на раду, тумачењем прописа, резултатима Акта о процени ризика, извештајем стручног лица за послове безбедности и здравља на раду.

Друштво није у обавези да за ове запослене сачињава посебне евиденције о обучености, већ је доволно да је у оквиру евиденције о запосленима обученим за безбедан и здрав рад назначено да је запослени обучен и у функцији представника запослених или руководиоца.

Члан 18.

Општи исход (резултат) Програма обуке запослених за безбедан и здрав рад биће постигнут ако су по завршетку обуке запослени (и друга лица):

- у потпуности разумeli функционисање система превенције у области безбедности и здравља на раду у Друштву,
- упознали хијерархију одговорности са становишта безбедности и здравља на раду, односно ако знају кога треба да извештавају и у којим ситуацијама,
- разумели да су у обавези да активно учествују у уочавању и отклањању свих проблема који утичу на безбедност и здравље на раду у Друштву,
- разумели и прихватили неопходност поштовања свих мера безбедности и здравља на раду кроз упутства за безбедан и здрав рад, истакнута обавештења и инструкције, упутства за безбедан рад на опреми за рад, смернице и правце кретања и др.,
- разумели и имају способност да препознају све ризике на својим радним местима,
- разумели и умеју да примењују све превентивне мере за безбедан и здрав рад,
- разумели систем ознака у области безбедности и здравља на раду и обавезу поступања у складу са њима,
- разумели правила поступања у случају непредвиђених догађаја (повреда, инцидената, неизбежних опасности),
- упознали организацију прве помоћи, као и начин поступања код повреда на раду и
- у потпуности разумели своја права, али и обавезе и одговорности у вези са организовањем процеса безбедности и здравља на раду у Друштву.

ПОСЕБНИ ДЕО

Члан 19.

Посебни део програма обуке обухвата упознавање са свим потенцијалним опасностима и штетностима на конкретном радном месту, процењеним ризицима и мерама за безбедан и здрав рад.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА ОБУКЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 20.

Садржај програма обука запослених за безбедан и здрав рад састоји се од:

1. Стицања теоријског знања из области безбедности и здравља на раду
2. Упознавања са непосредним опасностима и штетностима на раду и мерама безбедности и здравља на раду
3. Упознавања са специфичним опасностима и штетностима на раду и мерама безбедности и здравља на раду везаним за железнички саобраћај
4. Стицања практичног знања о коришћењу опреме за рад, коришћењу средстава и опреме за личну заштиту на раду и пружање прве помоћи.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА ОБУКЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД У СЕКТОРУ ЗА ВУЧУ ВОЗОВА И ТКП

Члан 21.

За запослене у Сектору за вучу возова и ТКП обука за безбедан и здрав рад обавља се по следећем програмском садржају:

1. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом коришћења - експлоатације дизел локомотиве
2. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом коришћења - експлоатације електролокомотиве
3. Мере безбедности и здравља на раду приликом руковања окретницама и преносницама
4. Мере безбедности и здравља на раду приликом коришћења опреме за рад
5. Опасности и мере безбедности приликом маневрисања
6. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом прегледа кола у возу

7. Опасности и мере безбедности и здравља на раду прегледне службе
8. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом провере товара
9. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом прегледа и проба кочница
10. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом превоза нарочитих пошиљки.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА ОБУКЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД У СЕКТОРУ ЗА ОДРЖАВАЊЕ ВОЗНИХ СРЕДСТАВА

Члан 22.

За запослене у Сектору за одржавање возних средстава, обука за безбедан и здрав рад обавља се по следећем програмском садржају:

1. Мере безбедности и здравља на раду приликом коришћења опреме за рад
2. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом обављања послова бравара, ковача, механичара, електромеханичара, заваривача
3. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом обављања столарских и сличних послова
4. Опасности и мере безбедности и здравља на раду при раду са подподним стругом, дизалицама и уређајима за рад
5. Опасности и мере безбедности и здравља на раду у пескарама и компресорским станицама и котловским постројењима
6. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом рада на висини

САДРЖАЈ ПРОГРАМА ОБУКЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД У СЕКТОРУ ЗА САОБРАЋАЈ И ТРАНСПОРТ

Члан 23.

За запослене у Сектору за саобраћај и транспорт, обука за безбедан и здрав рад обавља се по следећем програмском садржају:

1. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом утовара и истовара ствари
2. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом превоза опасних материја и нарочитих пошиљака
3. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом руковања и одржавања опреме за рад
4. Опасности и мере безбедности и здравља на раду при комерцијалном прегледу воза
5. Опасности и мере безбедности и здравља на раду при обављању маневарских послова
6. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом рада на висини

ЕВИДЕНЦИЈА ОБУКЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 24.

У Обрасцу б који је дат у Правилнику о евидентијама из области БЗР се уписују све опасности и штетности, односно наводе се сви утврђени ризици на радном месту, са предложеним превентивним мерама за безбедан рад из Акта о процени ризика за Друштво.

Након обуке за безбедан и здрав рад, Образац б из претходног става потписују запослени, запослени који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду који су Решењем генералног директора одређени за обављање ових послова који су обуку извршили и непосредни руководилац запосленог на месту „Послодавац“.

Овако попуњен Образац б, заједно са тестом, запослени који обавља стручне послове безбедности и здравља на раду која су Решењем генералног директора одређен за обављање ових послова, архивира уз обавезу чувања 40 година.

Члан 25.

Обука за безбедан и здрав рад других лица која нису запослена у друштву а која на основу уговора, споразума или по било ком другом основу обављају послове у Друштву, као и лица која се налазе на стручном оспособљавању ради обављања приправничког стажа, односно полагања стручних испита и ученика и студената који обављају стручну праксу у радној околини Друштва, регулисана је посебним прописом.

СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА

Члан 26.

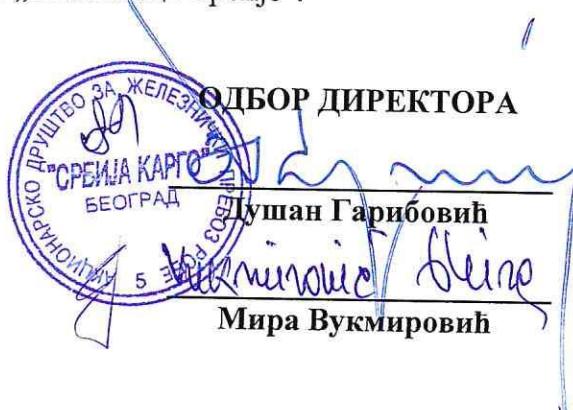
За спровођење Програма одговорни су запослени који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду, који су Решењем генералног директора одређени за обављање ових послова, и руководиоци организационих јединица.

Члан 27.

Програм ступа на снагу даном доношења. Ступањем на снагу Програма престаје да важи Програм за оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву за железнички превоз робе "Србија Карго", Београд („Сл. гласник ЖС“, бр. 26/2021)

Члан 28.

Програм објавити у Службеном гласнику „Железнице Србије“.

ПРИЛОГ 1

Број:
Датум:

ЗАПИСНИК О ОБУЦИ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД „СРБИЈА КАРГО“ а.д.

Дана 20 године, извршена је обука за безбедан и здрав рад запослених на основу чл. 33. и 34. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, број 35 од 29. априла 2023.).

Обучени запослени припадају СЕКТОРУ/СЕКЦИЈИ/ОЈ _____

Са садржајем из предходног става, упознати су следећи запослени (име и презиме, радно место и потпис):

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____
17. _____

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Обука запослених за безбедан и здрав рад на одређеним пословима врши се:

1. приликом заснивања радног односа;
2. услед премештаја на друге послове;
3. приликом увођења нове технологије;
4. приликом увођења нових средстава за рад;
5. приликом промене процеса рада;
6. ако послодавац одреди запосленом да истовремено обавља послове на два или више радних места;
7. ако код послодавца (на основу уговора, споразума или по било ком другом основу) рад обављају запослени код другог послодавца;
8. услед периодичне обуке запослених.

ОБУКУ ИЗВРШИО

ШЕФ СЕКЦИЈЕ/ОЈ